

NATURA 2000 - STANDARDOWY FORMULARZ DANYCH

dla obszarów specjalnej ochrony (OSO),
proponowanych obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty (pOZW),
obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty (OZW) oraz
specjalnych obszarów ochrony (SOO)

OBSZAR PLH300058
NAZWA OBSZARU Uroczyska Puszczy Zielonki

ZAWARTOŚĆ

- [1. IDENTYFIKACJA OBSZARU](#)
- [2. POŁOŻENIE OBSZARU](#)
- [3. INFORMACJE PRZYRODNICZE](#)
- [4. OPIS OBSZARU](#)
- [5. STATUS OCHRONY OBSZARU](#)
- [6. POWIĄZANIA OBSZARU](#)
- [7. MAPA OBSZARU](#)

1. IDENTYFIKACJA OBSZARU

1.1. Typ B	1.2. Kod obszaru PLH300058	Powrót
---------------	-------------------------------	------------------------

1.3. Nazwa obszaru

Uroczyska Puszczy Zielonki

1.4. Data opracowania 2008-03	1.5. Data aktualizacji 2017-02
----------------------------------	-----------------------------------

1.6. Instytucja lub osoba przygotowująca wniosek:

Nazwisko/Organizacja: Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska
Adres: Polska Wawelska 52/54 Warszawa 00-922
Adres e-mail: kancelaria@gdos.gov.pl

Data zaproponowania obszaru jako OZW: 2009-10
Data zatwierdzenia obszaru jako OZW(*): 2011-03
Data objęcia obszaru ochroną SOO: Brak danych

2. POŁOŻENIE OBSZARU

2.1. Położenie centralnego punktu [wartości dziesiętne stopni]:

[Powrót](#)

Długość geograficzna

17.1362

Szerokość geograficzna

52.5397

2.2. Powierzchnia [ha]:

1238.35

2.3. Obszar morski [%]

0.0

2.5. Kod i nazwa regionu administracyjnego

Kod poziomu NUTS 2

Nazwa regionu

PL41	Wielkopolskie
------	---------------

2.6. Region biogeograficzny

Kontynentalny (100.0 %)

3. INFORMACJE PRZYRODNICZE

3.1. Typy siedlisk przyrodniczych występujących na terenie obszaru i ocena znaczenia obszaru dla tych siedlisk:

[Powrót](#)

Typy siedlisk wymienione w załączniku I						Ocena obszaru			
Kod	PF	NP	Pokrycie [ha]	Jaskinie [liczba]	Jakość danych	A B C D	A B C		
						Reprezentatywność	Powierzchnia względna	Stan zachowania	Ocena ogólna
3140			37.15		M	B	C	B	B
3150			37.15		M	B	C	B	B
6410			12.38		M	C	C	B	C
6510			12.38		M	C	C	B	C
7140			12.38		M	C	C	B	C
7210			12.38		M	C	C	B	B
7230			12.38		M	C	C	B	B
9170			222.89		M	A	C	A	A
9190			408.64		M	A	C	A	A
91E0			24.77		M	C	C	C	C
91F0			12.38		M	C	C	C	C

- PF: dla typów siedlisk, do których mogą odnosić się zarówno formy priorytetowe, jak i niepriorytetowe

(6210, 7130, 9430) należy wpisać „x” w kolumnie PF celem wskazania formy priorytetowej.

- NP: jeśli dany typ siedliska nie istnieje już na danym terenie, należy wpisać „x” (opcjonalnie).
- Pokrycie: można wpisywać z dokładnością do wartości dziesiętnych.
- Jaskinie: w przypadku siedlisk typu 8310 i 8330 (jaskinie) należy podać liczbę jaskiń, jeśli nie są dostępne szacunkowe dane na temat powierzchni.
- Jakość danych: G = „wysoka” (np. na podstawie badań); M = „przeciętna” (np. na podstawie częściowych danych i ekstrapolacji); P = „niska” (np. zgrubne dane szacunkowe).

3.2. Gatunki objęte art. 4 dyrektywy 2009/147/WE i gatunki wymienione w załączniku II do dyrektywy 92/43/EEG oraz ocena znaczenia obszaru dla tych gatunków

Gatunki			Populacja na obszarze							Ocena obszaru				
Grupa	Kod	Nazwa naukowa	S	NP	Typ	Wielkość		Jednostka	Kategoria	Jakość danych	A B C D	A B C		
						Min	Maks		C R V P		Populacja	Stan zachowania	Izolacja	Ogólnie
A	1188	Bombina bombina			p				C	M	C	B	C	B
M	1337	Castor fiber			p				R	M	C	B	C	B
I	1042	Leucorrhinia pectoralis			p				P	M	C	B	C	C
M	1355	Lutra lutra			p				P	M	C	B	C	B

- Grupa: A = płazy, B = ptaki, F = ryby, I = bezkręgowce, M = ssaki, P = rośliny, R = gady.
- S: jeśli dane o gatunku są szczególnie chronione i nie mogą być udostępnione publicznie, należy wpisać „tak”.
- NP: jeśli dany gatunek nie występuje już na danym terenie, należy wpisać „x” (opcjonalnie).
- Typ: p = osiadłe, r = wydające potomstwo, c = przelotne, w = zimujące (w przypadku roślin i gatunków niemigrujących należy użyć terminu „osiadłe”).
- Jednostka: i = osobniki pojedyncze, p = pary lub inne jednostki według standardowego wykazu jednostek i kodów zgodnego ze sprawozdawczością na podstawie art. 12 i 17 (zob. [portal referencyjny](#)).
- Kategorie liczebności (kategoria): C = powszechne, R = rzadkie, V = bardzo rzadkie, P = obecne - wypełnić, jeżeli brak jest danych (DD), lub jako uzupełnienie informacji o wielkości populacji.
- Jakość danych: G = „wysoka” (np. na podstawie badań); M = „przeciętna” (np. na podstawie częściowych danych i ekstrapolacji); P = „niska” (np. zgrubne dane szacunkowe); DD = brak danych (kategorię tę należy stosować wyłącznie, jeśli nie da się dokonać nawet zgrubnej oceny wielkości populacji - w takiej sytuacji można pozostawić puste pole dotyczące wielkości populacji, jednak pole „Kategorie liczebności” musi być wypełnione).

4. OPIS OBSZARU

4.1. Ogólna charakterystyka obszaru

[Powrót](#)

Klasa siedliska przyrodniczego	Pokrycie [%]
N16	41.21
N19	34.4
N17	23.35

N12	1.05
Ogółem pokrycia siedliska przyrodniczego	100

Dodatkowa charakterystyka obszaru:

Obszar położony jest w dużym kompleksie leśnym o powierzchni około 15 tys. ha i zwyczajowej nazwie Puszcza Zielonka, znajdującym się w odległości 5-30 km na północny wschód od Poznania. Umownie przyjmuje się, że granice tego terenu przebiegają na linii łączącej miejscowości: Poznań, Murowana Goślina, Skoki, Kiszkowo i Pobiedziska. Do najcenniejszych pod względem walorów przyrodniczych należy 5 enklaw składających się na SOO. Są to:

1. Dolina rzeki Trojanki na odcinku od Zielonki przez Głębocek do Głębocka z 4 eutroficznymi jeziorami (Głębocek, Głębocko, Leśne i Worowskie), szuwarami ze związków Phragmition i Magnocaricion, zaroślami łożowymi, olsami, lasami dębowo-grabowymi i kwaśnymi dąbrowami; powierzchnia - 140 ha;
2. Eutroficzne jezioro Bolechowo wraz z lasami dębowo-grabowymi; powierzchnia - 156 ha;
3. Zwarty kompleks dobrze wykształconych kwaśnych dąbrów położony na wschód od Huty Pustej; powierzchnia - 339 ha;
4. Rynna polodowcowa z jeziorami: Czarne Małe, Czarne Duże, Kociołek i Pławno, stanowiąca miejsce występowania rzadkich gatunków roślin oraz podwodnych łąk ramienicowych, szuwaru kłoci wiechowatej, torfowisk przejściowych i nakredowych, łąki trzęślicowej, łągów olszowych, a także, występujących na obrzeżach, lasów dębowo-grabowych i kwaśnych dąbrów; powierzchnia - 104 ha;
5. Rejon Dziewiczej Góry z dobrze zachowanymi grądami, kwaśnymi dąbrowami oraz łąkami użytkowanymi ekstensywnie i łąkami trzęślicowymi; powierzchnia - 265 ha.

Urozmaicona rzeźba Puszczy Zielonki została ukształtowana w czasie stadiału poznańskiego zlodowacenia bałtyckiego, po którym pozostały liczne pagórki morenowe, doliny i rynny jeziorne. Charakterystycznym typem rzeźby są tu równoleżnikowe pasma wzniesień środkowopoznańskiej moreny czołowej z kulminacją na Dziewiczej Górze, a przeważającym jej elementem - rozległe połacie pagórkowatej moreny dennej. Skałami macierzystymi gleb są osady plejstoceńskie o dużej zmienności warstwowania składu mineralnego i uziarnienia. Największą powierzchnię zajmują gleby rdzawe i bielcowe oraz gleby brunatne kwaśne, brunatne właściwe i płowe wytworzone ze spiaszczonych glin morenowych, utworów pyłowych i piasków zwałowych. Dominującym typem pokrycia są tereny leśne, na których przeważają siedliska boru mieszanego i lasu mieszanego świeżego oraz lasu świeżego. Główny typ autogenicznej roślinności leśnej stanowią zbiorowiska kwaśnych dąbrów i grądów. Istotny udział mają jednak zbiorowiska zastępcze z antropogenicznym drzewostanem sosnowym. Charakterystycznym elementem krajobrazu rynien polodowcowych są jeziora eutroficzne i otaczające je zbiorowiska torfowisk przejściowych, szuwarów, wilgotnych łąk oraz zarośli łożowych, olsów i łągów olszowych. Największymi walorami przyrodniczymi charakteryzuje się obszar, na którym znajdują się dwa blisko siebie położone rezerваты przyrody - "Jezioro Czarne" i "Jezioro Pławno". Według GŻBKl i in. (2008) występuje tam 37 gatunków chronionych roślin, a z zagrożonych i ginących w skali Wielkopolski - 13 gatunków roślin naczyniowych (*Carex limosa*, *Cladium mariscus*, *Daphne mezereum*, *Drosera rotundifolia*, *Dryopteris cristata*, *Epipactis palustris*, *Oxycoccus palustris*, *Rhynchospora alba*, *Sparganium minimum*, *Teucrium scordium*, *Utricularia intermedia*, *U. minor* i *Valeriana dioica*) oraz 9 gatunków z "Czerwonej listy glonów w Polsce" (*Chara contraria*, *Ch. delicatula*, *Ch. globularis*, *Ch. hispida*, *Ch. intermedia*, *Ch. polycantha*, *Ch. tenuispina*, *Ch. tomentosa*, *Nitella capilaris*). Cytowani autorzy zidentyfikowali 22 zbiorowiska, które są zaliczone do zagrożonych w wymienionym regionie (*Caricetum paniculatae*, *Caricetum rostratae*, *Carici elongatae-Alnetum*, *Charetum contrariae*, *Charetum intermediae*, *Charetum polyacanthae*, *Charetum tomentosae*, *Cicuto-Caricetum pseudocyperi*, *Cladietum marsisci*, *Equisetetum fluviatilis*, *Fraxino-Alnetum*, *Lemno-Hydrocharitetum morus-ranae*, *Lemno-Utricularietum vulgaris*, *Littorello-Eleocharitetum acicularis*, *Myriophylletum verticillati*, *Nymphaeo albae-Nupharetum luteae*, *Salicetum cinereae*, *Sparganietum minimi*, *Sphagno apiculati-Caricetum rostratae*, *Sphagno recurvi-Eriophoretum angustifolii*, *Sphagno-Alnetum*, *Thelypterido-Phragmitetum*).

Na terenie "Uroczysk Puszczy Zielonki" największą powierzchnię zajmują fitocenozy kwaśnych dąbrów i lasów dębowo-grabowych. Pierwsze z nich są w większości dobrze zachowane na całym obszarze, natomiast grądy w stanie naturalnym i zbliżonym do naturalnego utrzymują się głównie wokół jezior - Leśnego i Bolechowo, a także w rejonie Dziewiczej Góry. Fragment grądu z rzadkim w Wielkopolsce żywcem dziewięciolistnym chroniony jest w rezerwacie przyrody.

4.2. Jakość i znaczenie

Obszar "Uroczyska Puszczy Zielonki" ma duże znaczenie dla ochrony najcenniejszych fragmentów ekosystemów wodnych, bagiennych i leśnych na terenie największego kompleksu lasów w okolicach Poznania. Najważniejsze walory ostoi to występowanie:

- 12 typów siedlisk przyrodniczych o znaczeniu europejskim, w tym 2 priorytetowych,
- 25 zbiorowisk roślinnych uważanych za zagrożone w Wielkopolsce,
- przynajmniej 20 gatunków roślin naczyniowych z regionalnej "Czerwonej listy",
- unikatowego w skali Wielkopolski, ubogiego w biogeny ekosystemu mezotroficznego jeziora ramienicowego (jezioro Pławno),
- jednej z największych w regionie populacji kłoci wiechowatej,
- ciągu śródleśnych jezior eutroficznych w dolinie rzeki Trojanki,
- bogatej bryoflory torfowisk przejściowych (w otoczeniu jezior Czarne Duże, Czarne Małe i Pławno),
- bardzo dobrze wykształconych fitocenoz kwaśnych dąbrów, zajmujących dużą powierzchnię i skupionych w jednym dużym kompleksie,
- dobrze zachowanych fragmentów grądu środkowoeuropejskiego.

4.3. Zagrożenia, presje i działania mające wpływ na obszar

Najważniejsze oddziaływania i działalność mające duży wpływ na obszar

Oddziaływania negatywne			
Poziom	Zagrożenia i presje [kod]	Zanieczyszczenie (opcjonalnie) [kod]	Wewnętrzne / zewnętrzne [i o b]
M	G02		o
L	B		i
M	I01		o
M	G01.02		o
M	B02.02		o
L	B02.02		i
H	K01.03		i
H	D01.01		o
M	B		o
M	G02.10		o
H	G05.01		o
M	G01.02		i
H	F02.03		i
M	D01.01		i
H	E03.01		i
H	F02.03		o
H	K01.03		o
M	X		b
M	G02.10		i
M	G05.01		i
M	B02.01		o
L	B02.01		i
H	E03.01		o
M	I01		i

H	E01.04		o
Oddziaływania pozytywne			
Poziom	Działania, zarządzanie [kod]	Zanieczyszczenie (opcjonalnie) [kod]	Wewnętrzne / zewnętrzne [i o b]
L	B02.01		i
M	B02.01		o
L	B		i
M	X		b

Poziom: H = wysoki, M = średni, L = niski.

Zanieczyszczenie: N = stosowanie azotu, P = stosowanie fosforu/fosforanów, A = stosowanie kwasów/zakwaszanie, T = toksyczne chemikalia nieorganiczne,

O = toksyczne chemikalia organiczne, X = zanieczyszczenia mieszane.

i = wewnętrzne, o = zewnętrzne, b = jednoczesne.

4.4. Własność (opcjonalnie)

Typ		[%]
Publiczna	Krajowa/federalna	0
	Kraj związkowy/województwo	0
	Lokalna/gminna	0
	Inna publiczna	0
Własność łączna lub współwłasność		0
Prywatna		0
Nieznana		100
Suma		100

4.5. Dokumentacja (opcjonalnie)

BERNAT Z., DZIĘCIOŁ A., KOSSAKOWSKA A. 1990 Plan urządzenia gospodarstwa rezerwatowego rezerwatu "Żywiec Dziewięciolistny" w Nadleśnictwie Łopuchówko na okres 1.101.1991-31.12.2000 r BULiGL, Poznań

Brzeg A., Wojterska M. 2001. Zespoły roślinne Wielkopolski, ich stan poznania i zagrożenie. W: M. Wojterska (red.). Szata roślinna Wielkopolski i Pojezierza Południowopomorskiego. Przew. Sesji Ter. 52. Zjazdu PTB, 24-28. 09.01. s. 4-110.

CHUDZICKI M. 2005 Plan ochrony rezerwatu przyrody "Żywiec Dziewięciolistny" na okres 01.01.2006-31.12.2025 BULiGL, Poznań

DANIELEWICZ W. 1998 Szata roślinna Nadleśnictwa Doświadczalnego Zielonka w badaniach naukowych Katedry Botaniki Leśnej Akademii Rolniczej w Poznaniu. Sesja Naukowa z okazji obchodów 50-lecia LZD w Murowanej Goślinie Wyd. AR. Pozn. 21-27

GAWROŃSKI M., GAWROŃSKA A. 2008 Plan ochrony rezerwatu przyrody "Las Mieszany w Nadleśnictwie Łopuchówko" na okres 01.01.2009-31.12.2028 r. Poznań

GĄBKĄ M. 2000 Osobliwości rezerwatów "Jezioro Czarne" i "Jezioro Pławno" w Paku Krajobrazowym "Puszcza Zielonka koło Poznania Bad. Fizjogr. nad Polską Zach. B 189-193 49

- GĄBKA M., OWSIANNY P., GAWROŃSKI A., GAWROŃSKA A. 2008 Plan ochrony rezerwatu przyrody "Jezioro Czarne na okres 01.01.2009-31.12.2028. r. Poznań
- GĄBKA M., OWSIANNY P., GAWROŃSKI A., GAWROŃSKA A. 2008. 2008 Plan ochrony rezerwatu przyrody "Jezioro Pławno na okres 01.01.2009-31.12.2028. r. Poznań
- inwentaryzacje 2007 Inwentaryzacja w Lasach Państwowych
- KROCHMAL M. 1962 Roślinność naczyniowa nadleśnictwa Łopuchówko Praca magisterska z Zakładu Systematyki i Geografii Roślin UAM, Poznań
- LEGUTKO W. 1975 Roślinność jezior w Nadleśnictwie Doświadczalnym Zielonka Praca magisterska, Zakład Hydrobiologii UAM, Poznań
- NOWACZYK CZ. 1959 Mszaki Doświadczalnego Nadleśnictwa Zielonka pod Poznaniem Roczn. WSR Pozn. 137-157 7
- NOWACZYK CZ. 1960 Rzadsze rośliny znalezione w Nadleśnictwie Doświadczalnym Zielonka pod Poznaniem Bad. Fizjogr. nad Polską Zach. 285-288 6
- NOWACZYK CZ. 1964 Zespoły leśne Doświadczalnego Nadleśnictwa Zielonka pod Poznaniem PTPN, Prace Kom. Nauk. Roln., Kom. Nauk Leśn. 213-269 17 (2)
- PRZYBYLAK M. 2006 Nowe gatunki roślin w Parku Krajobrazowym Puszcza Zielonka Biul. Parków Krajobr. Wlkp. 126-130 12 (14)
- PRZYBYLAK M. 2007 Kolejne stanowisko turzycy bagiennej *Carex limosa* L. w Parku Krajobrazowym Puszcza Zielonka Biul. Parków Krajobr. Wlkp. 130-131 13 (15)
- PRZYBYLAK M., ŚLIWA D. 2007 Rośliny naczyniowe grodziska Głębołek w Parku Krajobrazowym "Puszcza Zielonka" Biul. Parków Krajobr. Wlkp. 106-110 13 (15)
- Rutkowski 2007 Inwentaryzacja siedlisk przyrodniczych i gatunków roślin oraz zwierząt o znaczeniu europejskim na terenie Nadleśnictwa Łopuchówko
- Rutkowski 2007 Inwentaryzacja siedlisk przyrodniczych i gatunków roślin oraz zwierząt o znaczeniu europejskim na terenie Nadleśnictwa Zielonka
- RUTKOWSKI P. 2007 Zestawienie wyników inwentaryzacji siedlisk leśnych i nieleśnych w Nadleśnictwie Doświadczalnym Zielonka Akademii Rolniczej w Poznaniu Maszynopis, Poznań
- SIENKIEWICZ A. 1998 Glebowe zasoby Nadleśnictwa Doświadczalnego Zielonka. Sesja Naukowa z okazji obchodów 50-lecia LZD w Murowanej Goślinie Wyd. AR. Pozn. 67-74
- Śliwa P., Wylegała P., Kaczorowski P. 2000. Awifauna lęgowa Puszczy Zielonki ze szczególnym uwzględnieniem Parku Krajobrazowego Puszcza Zielonka. W: Winiecki A. (red). Ptaki parków krajobrazowych Wielkopolski. 9: 145-159.
- Węglarski K., Nowak U. 1997. Monitoring *Dentaria enneaphyllos* L. w rezerwacie Żywiec Dziewięciolistny k. Murowanej Gośliny (woj. poznań) oraz jego czynna ochrona ex situ. Bad. Fizjogr. Pol. Zach., ser. B. 46: 65-82.
- Wojterski T., Wojterska H. 1953. Roślinność Dziewiczej Góry pod Poznaniem. PTPN, Prace Kom. Biol. 14(4):

1-126.

Żukowski W., Jackowiak B. 1995 List of endangered and threatened vascular plants in Western Pomerania and Wielkopolska (Great Polska). In: W. Żukowski, B. Jackowiak (eds.). Endangered and threatened vascular plants of Western Pomerania and Wielkopolska. Bogucki Wyd. Nauk., Poznań 3 9-96

5. STATUS OCHRONY OBSZARU (OPCJONALNIE)

5.1. Istniejące formy ochrony na poziomie krajowym i regionalnym:

[Powrót](#)

Kod	Pokrycie [%]	Kod	Pokrycie [%]	Kod	Pokrycie [%]
PL03	99.99	PL02	4.37		

5.2. Powiązanie opisanego obszaru z innymi formami ochrony:

na poziomie krajowym lub regionalnym:

Kod rodzaju	Nazwa terenu	Rodzaj	Pokrycie [%]
PL02	Żywiec Dziewięciolistny	+	0.84
PL02	Las Mieszany w Nadleśnictwie Łopuchówko	+	0.9
PL02	Jezioro Pławno	*	1.34
PL02	Jezioro Czarne	*	1.28
PL03	Park Krajobrazowy Puszcza Zielonka	*	99.99

6. ZARZĄDZANIE OBSZAREM

6.1. Organ lub organy odpowiedzialne za zarządzanie obszarem:

[Powrót](#)

Organizacja:	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Poznaniu
Adres:	Polska Jana Henryka Dąbrowskiego 79 60-529 Poznań
Adres e-mail:	sekretariat.poznan@rdos.gov.pl

6.2. Plan(-y) zarządzania:

Aktualny plan zarządzania istnieje:

☐	Tak
☐	Nie, ale jest w przygotowaniu
☒	Nie

7. MAPA OBSZARU

[Powrót](#)

Nr ID INSPIRE:

PL.ZIPOP.1393.N2K.PLH300058

Mapa załączona jako plik PDF w formacie elektronicznym (opcjonalnie)

Tak Nie

Odniesienie lub odniesienia do oryginalnej mapy wykorzystanej przy digitalizacji granic elektronicznych (opcjonalnie)